

ALMINNELIGE FORRETNINGSVILKÅR FOR CENZIA AS ("FORETAKET")

Disse alminnelige forretningsvilkår ("Forretningsvilkårene") er utarbeidet i henhold til lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel ("verdipapirhandelloven") med tilhørende forskrifter. Begrep som er definert i verdipapirhandelloven eller tilhørende forskrifter har tilsvarende betydning når de er benyttet i Forretningsvilkårene.

Forretningsvilkårene er oppdatert per 1. januar 2018 og erstatter i sin helhet tidligere versjoner.

Foretakets kunder anses å ha vedtatt Forretningsvilkårene som bindende for seg når kunden, etter å ha signert Rammeavtale eller etter å ha mottatt vilkårene, inngir ordre, inngår avtale eller gjennomfører handel med Foretaket.

1 Kort om Foretaket

1.1 Kontaktinformasjon

Navn: Cenzia AS
Org.nummer: 992 156 120
Besøksadresse: Ruseløkkveien 34
0251 Oslo
Postadresse: Postboks 1519, Vika
0117 Oslo
Norge
Hjemmeside: www.cenzia.no

For ytterligere informasjon om kommunikasjon direkte med Foretaket, se punkt 24.

1.2 Hvilke tjenester Foretaket har tillatelse til å yte

1.2.1 *Foretaket har konsesjon til å yte følgende investeringstjenester:*

1. Mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med ett eller flere finansielle instrumenter,
2. Aktiv forvaltning av investors portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis og etter investors fullmakt, og
3. Investeringsrådgivning som definert i verdipapirhandelloven § 2-4 første ledd.

1.2.2 *Foretaket tilbyr også følgende tilknyttede tjenester:*

1. Oppbevaring og forvaltning av finansielle instrumenter, og
2. Rådgivning med hensyn til foretaks kapitalstruktur, industrielle strategi og beslektede spørsmål, samt rådgivning og tjenester i forbindelse med fusjoner og oppkjøp av foretak.

1.3 Investeringsrådgivning

Foretaket har konsesjon til å yte investeringsrådgivning. Foretakets investeringsrådgivning er å anse som uavhengig etter de betingelser som er oppstilt i lovgivningen. For nærmere informasjon om hva rådgivningen er basert på henvises det til Foretakets hjemmeside.

1.4 Filialer og tilknyttede agenter

Foretaket har ingen filialer og benytter per dato for Forretningsvilkårene ingen tilknyttede agenter.

1.5 Tilsynsmyndighet

Foretaket står under tilsyn av Finanstilsynet (organisasjonsnummer: 840 747 972, adresse: Revierstredet 3, 0151 Oslo, www.finanstilsynet.no).

2 Hva Forretningsvilkårene gjelder

Forretningsvilkårene gjelder for Foretakets investeringstjenester og tilknyttede tjenester så langt de passer, samt for tjenester vedrørende transaksjoner i instrumenter som er beslektet med finansielle instrumenter.

Forretningsvilkårene gjelder i tillegg til særskilte avtaler som inngås mellom Foretaket og kunden. Ved eventuell motstrid mellom slike avtaler og Forretningsvilkårene skal avtalene ha forrang.

For følgende forhold vil det bli inngått særskilt avtale:

1. Aktiv forvaltning;
2. Investeringsrådgivning; og
3. Forvalterregistrering.

Foretakets forvaltningskunder vil motta rapporter om forvaltningen minst på kvartalsvis basis, med mindre det er avtalt hyppigere rapporteringsfrekvens. Dersom forvaltningsavtalen muliggjør en finansielt giret portefølje skal det rapporteres på månedlig basis.

Handel og clearing kan også være regulert av særlige regler/vilkår ved de enkelte utførelsesplasser og oppgjørssentraler der oppgjør/clearing gjennomføres. Ved motstrid mellom Forretningsvilkårene og/eller avtaler som nevnt i foregående avsnitt og slike regler/vilkår skal regler/vilkår for utførelsesplassen eller oppgjørssentralen gjelde.

Foretaket er i tillegg forpliktet til å følge regler for god forretningsskikk fastsatt for de enkelte markeder.

3 Lydopptak og annen dokumentasjon

Foretaket foretar lovpålagt lydopptak av telefonsamtaler i tilknytning til ytelse av investeringstjenester og investeringsvirksomhet, eller telefonsamtaler som er ment å føre til at det ytes investeringstjenester eller utøves investeringsvirksomhet.

Foretaket har ikke anledning til å behandle ordre som ringes inn til telefoner som ikke er tilkoblet lydopptaksutstyr.

Lydopptak vil bli oppbevart av Foretaket i en periode som samsvarer med gjeldende lovgivning beregnet fra opptaksdag, og vil normalt bli slettet etter utløpet av den pålagte oppbevaringstiden. Lydopptak med den enkelte kunde vil kunne gjenfinnes ved søk blant annet på tidspunkt for samtalen, inngående og utgående telefonnummer og ansatt hos Foretaket som deltok i samtalen.

Foretaket kan bli pålagt å utlevere lydopptak til offentlig myndighet og andre som kan kreve dette i medhold av lov. Dokumentasjon av kommunikasjon gjennom andre kommunikasjonskanaler enn telefon ved ytelse av investeringstjenester vil bli oppbevart av Foretaket i en periode som samsvarer med gjeldende rett.

Foretaket vil etter forespørsel fra kunden gjøre lydopptak og annen dokumentasjon tilgjengelig for kunden. Kunden kan få nærmere informasjon om fremgangsmåte ved å ta kontakt med Foretaket.

4 Kundeklassifisering

Foretaket har i henhold til lovgivningen plikt til å klassifisere sine kunder i kundekategorier, henholdsvis ikke-profesjonelle kunder, profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter. Det er gitt bestemmelser i lovgivningen om hvordan klassifiseringen skal skje. Foretaket vil informere alle kunder om i hvilken kategori de er klassifisert.

Klassifiseringen har betydning for omfanget av kundebeskyttelsen. Det stilles større krav til blant annet informasjon og rapportering til kunder klassifisert som ikke-profesjonelle enn til kunder klassifisert som profesjonelle. Videre har Foretaket en plikt i henhold til lovgivningen til å innhente opplysninger om kunden for å vurdere om tjenesten eller det aktuelle finansielle instrumentet/produktet er egnet eller hensiktsmessig for kunden, henholdsvis egnethetstest og hensiktsmessighetstest. Klassifiseringen har betydning for omfanget av disse testene samt for vurderingen av hva som vil utgjøre ”beste utførelse” ved gjennomføring av handler for kunden.

Kunder klassifisert som profesjonelle anses for å ha særlige forutsetninger for selv å vurdere de enkelte markeder, investeringsalternativ, handler og den rådgivning Foretaket yter. Profesjonelle kunder kan ikke påberope seg særskilte regler og vilkår som er fastsatt for å beskytte den ikke-profesjonelle kunde.

Kunden kan anmode Foretaket om å endre kundeklassifiseringen. For profesjonelle kunder som ønsker å bli behandlet som ikke-profesjonelle kunder må Foretaket samtykke i dette og avtale om dette må inngås mellom partene. Ikke-profesjonelle kunder som ønsker å bli klassifisert som profesjonelle kunder må oppfylle vilkår som er fastsatt i lovgivningen. Nærmere informasjon om vilkår for, fremgangsmåten ved slik omklassifisering og om konsekvensene av dette kan fås ved henvendelse til Foretaket.

5 Kundens ansvar for opplysninger gitt foretaket, fullmakter mv.

For å oppfylle kravene til å «kjenne sine kunder» etter hvitvaskingsregelverket og lovgivningens bestemmelser om egnethets- og hensiktsmessighetstest har Foretaket plikt til å innhente og oppdatere en rekke opplysninger om kunden. Innhenting av kundeopplysninger gjøres også for å

oppfylle kravene til informasjon i henhold til lovgivningen om transaksjonsrapportering og FATCA¹ og CRS² rapportering i henhold til internasjonale avtaler Norge er bundet av.

Kunden må ved etablering av forretningsforholdet meddele Foretaket personnummer/organisasjonsnummer/LEI³, adresse, skatteland, telefonnummer, eventuelle elektroniske adresser, eiere eller reelle rettighetshavere til juridiske personer, samt personer med ordrefullmakt. Fysiske personer skal oppgi sitt eller sine statsborgerskap.

Kunden skal oppgi penge- eller bankkontoer og verdipapirkontoer i VPS eller annet tilsvarende register.

Eventuelle endringer i opplysningene skal straks meddeles Foretaket skriftlig.

Kunden forplikter seg videre til å gi Foretaket fyllestgjørende og korrekte opplysninger om blant annet egen finansiell stilling, investeringserfaring og investeringsmål som er relevant for de ønskede tjenester og finansielle instrumenter/produkter. Slik informasjon er nødvendig for at Foretaket skal kunne handle i kundens beste interesse og gi råd om hvilke finansielle instrumenter som er egnet for kunden å erverve, avhende eller fortsette å eie. Ved ytelse av investeringsrådgivning må Foretaket dessuten sende egnethetserklæring til ikke-profesjonelle kunder. Egnethetserklæringen sendes til kunden etter at ordre er inngitt dersom investeringsrådgivning er gjennomført ved fjernkommunikasjon.

Kunden forplikter seg også til å informere Foretaket dersom det skjer vesentlige endringer i opplysninger som tidligere er gitt.

Kunden er innforstått med at Foretaket har rett til å foreta egne undersøkelser for å forsikre seg om at de innhentede opplysninger er pålitelige. Foretaket er berettiget til å legge opplysningene gitt av kunden til grunn for sin vurdering av om tjenesten eller det finansielle instrumentet/produktet er egnet eller hensiktsmessig for kunden.

Videre er kunden innforstått med at dersom Foretaket ikke gis tilstrekkelige opplysninger, vil Foretaket ikke kunne avgjøre om tjenesten eller det finansielle instrumentet/produktet er egnet eller hensiktsmessig for kunden. Ved investeringsrådgivning eller aktiv forvaltning vil kunden da bli informert om at den aktuelle tjenesten ikke kan ytes. For ordremottak og –formidling vil kunden i slike tilfeller bli informert om at opplysningene som er gitt til Foretaket er utilstrekkelige og at tjenesten eller det finansielle instrumentet da er å betrakte som uhensiktsmessig. Dersom kunden på tross av slik advarsel fortsatt ønsker tjenesten eller det finansielle instrumentet, vil den likevel kunne bli gjennomført. Manglende eller ufullstendige opplysninger vil derved kunne redusere den investorbekyttelse kunden ellers er berettiget til.

Kunden forplikter seg til å etterleve den lovgivning og de regler, vilkår og betingelser som til enhver tid gjelder for den enkelte utførelsesplass som handler gjøres gjennom. Det samme gjelder for oppgjør og clearing gjennom de enkelte oppgjørs- eller clearingsentraler.

---

¹ Foreign Account Tax Compliance Act, gjelder for amerikanske borgere

² Common Reporting Standard, gjelder innenfor OECD

³ Legal Entity Identifier

Kunden innestår for at egen handel og oppgjør skjer i samsvar med og innenfor de tillatelser og fullmakter som måtte gjelde for kundens handel med finansielle instrumenter. Kunden skal etter krav fra Foretaket dokumentere slike tillatelser og fullmakter. Dersom kunden er et utenlandsk foretak, forbeholder Foretaket seg retten til på kundens regning å kreve fremlagt en begrunnet juridisk uttalelse om kundens tillatelser og fullmakter til å inngå den aktuelle handel.

Kunden skal gi Foretaket en oversikt over den eller de personer som kan inngi ordre, utføre handel, inngå annen avtale knyttet til finansielle instrumenter/produkter eller som har fullmakt til å akseptere handler på vegne av kunden. Handel eller aksept fra disse er bindende for kunden med mindre Foretaket ikke var i god tro med hensyn til den enkelte persons fullmakter. Kunden er ansvarlig for til enhver tid å holde Foretaket oppdatert med hensyn til hvem som kan inngi ordre eller akseptere handler for kunden. Foretaket vil ikke akseptere fullmakter som angir rammer for den enkelte kundes handel, med mindre dette på forhånd er skriftlig avtalt.

Kunden forplikter seg til å sikre at de midler og finansielle instrumenter som det enkelte oppdrag omfatter er fri for heftelser av enhver art, så som pant, sikkerhetsrett (tilbakeholdsrett), arrest mv. Det samme gjelder for de tilfeller der kunden handler som fullmektig for tredjemann.

Dersom kunden ved inngivelse av ordre har oppgitt at midlene skal registreres på en VPS-konto som er tilknyttet en aksjesparekonto (ASK), er kunden bundet av handelen også i de tilfeller der angieldende finansielle instrumenter ikke er omfattet av aksjesparekontoordningen, og således ikke lar seg registrere på den oppgitte aksjesparekontoen.

6 Risiko m.v.

Kunden er innforstått med at investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter er forbundet med risiko for tap. Den investerte kapital kan øke eller reduseres i verdi. Verdien av de finansielle instrumenter avhenger blant annet av svingninger i finansmarkedene, og kan øke eller reduseres i verdi. Historisk verdiutvikling og avkastning kan ikke benyttes som pålitelig indikator på fremtidig utvikling og avkastning på finansielle instrumenter.

Finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter kan ha ulik likviditetsgrad. For de mest likvide finansielle instrumentene er det sannsynlig at man kan omsette instrumentet uten særlig påvirkning på kursen, mens det motsatte kan være tilfelle for mindre likvide finansielle instrumenter. For enkelte instrumenter kan omsetning være krevende å få gjennomført.

For mer detaljert informasjon om egenskaper knyttet til de ulike finansielle instrumenter samt til den risiko som er knyttet til handel med ulike finansielle instrumenter vises det til informasjon på Foretakets hjemmeside. Dette materialet vil bli oversendt til kunden forut for Foretakets levering av tjenester til kunden dersom dette er påkrevd. Kunden må selv evaluere risikoen forbundet med det aktuelle instrument og marked.

Kunden bør avstå fra å foreta investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter dersom kunden selv ikke er innforstått med den risiko som er forbundet med slik investering eller handel. Kunden oppfordres til å søke råd hos Foretaket og andre relevante rådgivere og, etter behov, søke utfyllende informasjon i markedet før kunden tar sin beslutning. Alle handler kunden gjennomfører etter at det er innhentet råd fra Foretaket skjer på kundens eget ansvar og etter kundens eget skjønn og avgjørelse. Foretaket påtar seg under enhver omstendighet intet ansvar dersom kunden helt eller delvis fraviker de råd Foretaket har gitt.

Foretaket garanterer ikke for noe bestemt utfall av en kundes handel.

Kunden er innforstått med at investeringer i andeler i utenlandsregistrerte fond er forbundet med risiko for tap og må selv evaluere risikoen involvert i de ulike fondene. Kunden må selv evaluere risikoen involvert i det aktuelle fond og marked. Kunden er innforstått med at alle handler eller beslutninger som kunden gjennomfører etter at det er innhentet råd, informasjon eller anbefaling fra Foretaket skjer etter kundens eget skjønn og avgjørelse og at kunden selv fullt ut er ansvarlig for beslutningene.

Profesjonelle kunder anses for å ha særlige forutsetninger for selv å vurdere de enkelte markeder, investeringsalternativ eller handler, mottatt informasjon samt eventuelle råd gitt av Foretaket.

Basert på investeringsinstruksen i avtale om aktiv forvaltning vil Foretaket for kunder som har avtale om aktiv forvaltning etter eget skjønn beslutte og foreta transaksjoner for porteføljen for kundens regning og risiko. Foretaket garanterer ikke noe bestemt utfall for forvaltningen av kundens portefølje.

7 Ordre og oppdrag – avtaleslutning

7.1 Inngivelse og aksept av ordre og inngåelse av avtale

Foretaket har konsesjon til å motta og formidle ordre til utførende verdipapirforetak.

Ordre fra kunden kan inngis muntlig, skriftlig eller elektronisk. Det vil kunne gjelde begrensninger for inngivelse av ordre via elektroniske kommunikasjonskanaler. Nærmere informasjon om dette fås ved henvendelse til Foretaket. Ordren er bindende for kunden når den har kommet frem til Foretaket med mindre annet er særskilt avtalt.

For handel i ikke-standardiserte derivater (OTC), samt handel i valuta- og renteinstrumenter, herunder veksling av valuta, vil avtale om handel anses inngått med bindende virkning når vilkår for den aktuelle avtalen er akseptert av kunden.

Foretaket vil ikke være forpliktet til å formidle ordre Foretaket antar vil kunne medføre brudd på offentligrettslig lovgivning eller regler fastsatt for det/de aktuelle regulerte markedet/markedene.

Kunden forplikter seg til å gi opplysninger til Foretaket dersom kunden inngir ordre om salg av finansielle instrumenter som Kunden ikke eier (shortsalg).

Kunden kan ikke forestå programhandel (bruke algoritmer) mot eller via Foretaket.

Ordre fra kunde som normalt handler for fremmed regning, dvs. for sin arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person, vil bli avvist dersom kunden ved inngivelse av ordre ikke klart angir hvem ordren foretas for regning av. Dersom kunden samtidig inngir ordre både for egen regning og for arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person sin regning, vil Foretaket prioritere den oppdragsgiveren representerer.

7.2 Oppdragsperiode for ordre

For ordre knyttet til handel i finansielle instrumenter gjelder ordren oppdragsdagen og bortfaller deretter, med mindre annet er avtalt eller fremgår for den aktuelle ordretype eller ordrespesifikasjon. For andre oppdrag avtales oppdragets varighet særskilt.

Oppdragsdag er den dag kundens ordre til Foretaket om å kjøpe eller selge finansielle instrumenter gjennom et annet foretak er kommet frem til Foretaket. For de tilfeller Foretaket initierer en handel anses oppdragsdag å være den dag Foretaket tar kontakt med kunden og får aksept for oppdraget vedrørende kjøp eller salg av de aktuelle finansielle instrumenter.

Tilbaketrekking av ordre kun gjøres gjeldende i den utstrekning Foretaket kan få tilbakekalt den videreplasserte ordren.

7.3 Retningslinjer for ordreførelse

Foretaket er forpliktet til å gjennomføre alle tiltak som er tilstrekkelige til å sikre kunden best mulige betingelser ved formidling av mottatte ordre innenfor oppdragsperiodens varighet. Foretaket har utarbeidet retningslinjer for ordreførelse som blant annet angir i hvilke handelssystemer transaksjoner i ulike finansielle instrumenter kan gjennomføres. Handler vil bli gjennomført i overensstemmelse med disse retningslinjene med mindre kunden har gitt spesifikke instruksjoner om hvordan handelen skal gjennomføres. Ordren vil i slike tilfeller utføres i tråd med kundens instruksjon.

Foretaket forbeholder seg rett til å aggregere kundens ordre med ordre fra andre kunder, personer eller foretak som er eller ikke er tilknyttet Foretaket som beskrevet i retningslinjene for ordreførelse. Aggregering av ordre vil kunne finne sted dersom det er usannsynlig at aggregering generelt vil være til ulempe for kundene. Kunden er imidlertid innforstått med at aggregering av ordre i enkelttilfeller kan medføre en ulempe.

Foretaket forbeholder seg også rett til å aggregere kundens ordre med transaksjoner foretatt for Foretakets egen regning. Dersom den samlede ordren kun delvis utføres vil kundens ordre i utgangspunktet bli prioritert fremfor Foretakets ordre. Unntak fra dette gjelder imidlertid dersom Foretaket ikke hadde kunnet utføre handelen på tilsvarende fordelaktige vilkår uten aggregeringen.

De til enhver tid gjeldende retningslinjer for ordreførelse vil bli ansett som godkjent av kunden ved inngåelse av rammeavtale med Foretaket. Kunden har i rammeavtalen uttrykkelig samtykket i at Foretaket kan formidle ordre i finansielle instrumenter for kunden for handel utom en markeds plass.

7.4 Nærmere om særskilte handelsregler

For handel med finansielle instrumenter på utførelsesplasser gjelder handelsreglene på utførelsesplassen også i forholdet mellom kunden og Foretaket så langt de passer. Dette regelverket omhandler normalt registrering av ordre og handler i handelssystemet på utførelsesplassen, herunder hvilke ordrebetingelser som generelt kan benyttes og de nærmere regler for prioritering og gyldighet med videre.

7.5 Kansellering av ordre og omsetning

I henhold til aktuelle handelsregler på utførelsesplassen vil den enkelte utførelsesplass under gitte forutsetninger kunne kansellere ordre og omsetninger. Slik sletting vil være bindende for kunden.

7.6 Utførende verdipapirforetaks vilkår gjelder for utførelse, rapportering og reklamasjon av ordre

Foretaket formidler kun ordre, og vil ikke selv utføre disse. Vilkår for utførelsen (blant annet om levering og betaling (oppgjør) av finansielle instrumenter, samt reklamasjon) vil bestemmes av utførende verdipapirforetak.

Tilsvarende vil utførende verdipapirforetaks vilkår gjelde for rapportering (i form av sluttседdel) av ordre som utføres etter Foretakets formidling.

8 Angrerett

Det er ikke angrerett etter lovgivningen på de tjenester og den handel i finansielle instrumenter som omfattes av Forretningsvilkårene.

9 Handel i utlandet, herunder oppbevaring av kunders aktiva

For handel med og oppgjør av utenlandske finansielle instrumenter henvises det til de handelsregler og oppgjør- eller leveringsbetingelser som er fastsatt i det land eller av det regulerte markedet hvor de finansielle instrumenter er kjøpt eller solgt. Det vil kunne inngås særskilt avtale for slik handel.

Dersom finansielle instrumenter eller kundemidler er oppbevart i en annen jurisdiksjon i forbindelse med ytelse av investeringstjenester eller tilknyttet tjeneste, vil Foretaket informere kunden om dette. Kunden er innforstått med at rettigheter i forbindelse med slike aktiva kan variere. Kunden er videre innforstått med at oppgjør og sikkerhetsstillelse i utenlandske markeder kan innebære at kundens aktiva som er avgitt til oppgjør eller som sikkerhetsstillelse ikke holdes atskilt fra det eller de av Foretaket benyttede utenlandske verdipapirforetaks og/eller oppgjørsrepresentanters egne midler. Kunden er innforstått med at han selv bærer risikoen for egne aktiva som er overført til utenlandske banker, verdipapirforetak, oppgjørsagenter, oppgjørssentraler o.l. i form av oppgjør eller sikkerhetsstillelse, og at Foretakets ansvar overfor kunden for slike aktiva er begrenset i samsvar med lover og regler i det aktuelle land eller på det aktuelle marked. Foretaket påtar seg uansett ikke noe ansvar ut over det som vil følge etter norsk rett, se punkt 14, med mindre annet er skriftlig avtalt med kunden.

10 Mislighold

Kunden anses å ha misligholdt sine forpliktelser i henhold til Forretningsvilkårene bl.a. når:

1. Kunden ikke oppfyller enhver vesentlig forpliktelse etter Forretningsvilkårene;
2. Kunden inngår særskilt avtale med sine kreditorer om betalingsutsettelse, blir insolvent, innleder gjeldsforhandlinger av enhver art, innstiller sine betalinger eller tas under konkursbehandling eller offentlig administrasjon; eller

3. Kunden avviker sin virksomhet eller vesentlige deler av denne.

Foretaket har ved mislighold rett, men ikke plikt til å:

1. Erklære samtlige uoppgjorte handler som misligholdt og ikke utførte oppdrag som kansellert og avsluttet;
2. Heve med øyeblikkelig virkning samtlige inngåtte forfalte og ikke forfalte avtaler i forbindelse med finansielle instrumenter og beslektede instrumenter som Foretaket har inngått i henhold til avtalen / oppdraget med kunden;
3. Benytte til motregning samtlige av Foretakets tilgodehavende mot kunden fra andre transaksjoner, herunder krav på kurtasje, utlegg for skatter og avgifter, krav på renter mv., og utgifter eller tap som følge av kundens mislighold av en eller flere forpliktelser overfor Foretaket, overfor ethvert tilgodehavende kunden har mot Foretaket på misligholdstidspunktet, enten kravene er i samme eller ulik valuta. Krav i utenlandsk valuta blir å omregne til NOK etter markedskurs på misligholdstidspunktet;
4. Gjennomføre for kundens regning og risiko hva Foretaket anser nødvendig til dekning eller reduksjon av tap eller ansvar som følge av kundens mislighold av avtale inngått med Foretaket;
5. Foreta dekningskjøp eller innlån av finansielle instrumenter for kundens regning og risiko;
6. Utøve tilbakeholdsrett i mottatte midler og utøve tilbakeholdsrett i de finansielle instrumenter mv. som Foretaket har kjøpt for kunden for så vidt gjelder krav som springer ut av avtalen/oppdraget; og
7. Kreve dekket alle kostnader og tap Foretaket er blitt påført som følge av kundens mislighold.

Kunden er ansvarlig for og skal holde Foretaket skadesløs for tap, utgifter og forpliktelser av enhver art påført Foretaket som direkte eller indirekte følge av at mislighold anses å foreligge eller som følge av kundens handling eller unnlatelse som utgjør brudd på Forretningsvilkårene eller regelverket for øvrig, herunder kurstap ved dekningshandel og reverseringsforretninger, utgifter påløpt ved lån av finansielle instrumenter, påløpte renter og forsinkelsesrenter, gebyrer og utgifter til juridisk intern og ekstern bistand. Slike tap, utgifter og forpliktelser skal betales ved påkrav.

Ved dekningstransaksjoner som følge av kundens mislighold eller forventede mislighold iht. punkt 10 nr. 5 over, bærer kunden, risikoen for kurs- eller markedsendringer frem til dekningstransaksjonen er gjennomført, dog slik at en eventuell gevinst ikke tilfaller kunden, med mindre kunden kan godtgjøre at han ville kunnet gjøre opp sin forpliktelse på oppgjørsdagen og at årsaken til at oppgjøret ikke skjedde ikke kan legges kunden til last. Det samme gjelder dersom kunden selv har foretatt dekningstransaksjonen.

For øvrig gjelder kjøpslovens bestemmelser om forventet (antesipert) mislighold, herunder heving ved slikt mislighold.

11 Renter ved mislighold

Ved Foretakets eller kundens mislighold svares rente tilsvarende den til enhver tid gjeldende forsinkelsesrente med mindre annet er særskilt avtalt.

12 Godtgjørelse

Foretakets godtgjørelse for ytelse av investeringstjenester vil være gjenstand for individuell avtale.

Når investeringstjenesten aktiv forvaltning ytes til kunder, vil det som hovedregel også påløpe kostnader for kunden når Foretaket for kundens regning foretar disponeringer i porteføljen, f.eks ved kjøp eller salg av finansielle instrumenter (kurtasje), tegning eller innløsning av fondsandeler (provisjoner), forvaltningshonorar fra fondsforvaltere m.v. Slike kostnader betales til det verdipapirforetak eller forvalter som Foretaket gjennomfører handelen eller investeringen med, og tilfaller således ikke Foretaket. Kostnadene reflekteres i den avkastning som rapporteres kunden.

Kurtasje er en provisjon (godtgjørelse) som legges til eller trekkes fra verdien av de finansielle instrumenter som Foretaket handler for kundens regning. Kurtasje angis normalt som en prosentsats. Inntil et bestemt investeringsbeløp betaler kunden normalt en bestemt minimumskurtasje. Alternativt kan godtgjørelse beregnes som en kursdifferanse, dvs. et påslag på kjøperkurs eller et fradrag i salgskurs. For derivater og sammensatte finansielle instrumenter vil det normalt være andre kostnadselementer for kunden enn de som er nevnt foran.

Kunden vil før gjennomføring av en investeringstjeneste motta nærmere informasjon om betalingsbetingelser og de totale kostnader kunden skal betale for investeringstjenesten eller den tilknyttede tjenesten. Herunder skal det opplyses om provisjoner, gebyrer, og alle skatter og avgifter som skal betales via Foretaket. Om kostnadene ikke kan angis presist, skal grunnlaget for beregningen opplyses. I tillegg skal det opplyses om det kan forekomme andre avgifter og/eller kostnader som ikke betales eller blir pålagt gjennom Foretaket.

Foretaket forbeholder seg retten til å gjøre fradrag i kundens tilgodehavende for omkostninger som nevnt ovenfor, samt for eventuelle skatter, omsetningsavgifter og lignende.

13 Kontoføring i VPS og depot

Dersom Foretaket skal være kontofører for kundens VPS-konti eller verdipapirkonto i annet tilsvarende register, skal dette avtales særskilt. Det som er angitt nedenfor skal gjelde med mindre avvikende regulering er inntatt i den særskilte avtalen mellom Foretaket og kunden.

Hvor Foretaket skal opptre som kundens Kontofører Investor i VPS, har Foretaket fullmakt til å foreta de registreringer på VPS-kontoen som omfattes av kundens instruksjoner, herunder overføre fra VPS-kontoen omsettelige verdipapirer som omfattes av ordre inngitt til Foretaket om salg. Kunden er innforstått med at kjøpte eller tegnede omsettelige verdipapirer blir registrert på den aktuelle VPS-kontoen, dersom ingen annen konto er oppgitt i ordren. Foretaket gis innsynsrett i kundens beholdning på VPS-kontoen. Kunden er videre innforstått med at Foretakets registreringer på VPS-kontoen skjer i overensstemmelse med de bestemmelser som fremgår av forretningsvilkårene for Verdipapirsentralen, tilgjengelig på Verdipapirsentralens hjemmeside (<http://www.vps.no/public/Kontofoerer/>), samt den til enhver tid gjeldende lovgivningen.

Foretaket kan inngå avtale med annen depotmottaker om forvaltning eller depot for kunden. Valg av slik depotmottaker skjer etter Foretakets beste skjønn, og kunden anses for å ha akseptert valg av depotmottaker med mindre annet fremgår av en særskilt forvaltnings- eller depotavtale med Foretaket. Foretaket påtar seg intet ansvar for slik depotmottakers eventuelle mislighold ved håndtering eller forvaltning av kundens aktiva.

14 Fullmektiger (mellommenn), forvaltere og oppgjørsagenter

Dersom kunden inngår avtale som fullmektig, forvalter, oppgjørsagent el. for tredjemann, er kunden og den han opptrer på vegne av eller for, bundet av Forretningsvilkårene. Kunden er solidarisk ansvarlig overfor Foretaket for denne tredjemanns forpliktelser i det omfang forpliktelsene er et resultat av kundens avtale.

Dersom kunden benytter forvalter, oppgjørsbank eller andre mellommenn fordres det at dette reguleres i særskilt avtale. Bruk av slike mellommenn fritar ikke sluttkunden for dennes ansvar i henhold til Forretningsvilkårene.

15 Oppbevaring av kunders aktiva – klientkonti

Foretaket vil sikre at kundens aktiva holdes atskilt fra Foretakets egne aktiva og så langt som mulig beskyttes mot Foretakets øvrige kreditorer. Kunden vil bli godskrevet renter på sine pengemidler etter Foretakets alminnelige betingelser.

Midler som Foretaket oppbevarer på vegne av kunden vil bli innsatt på Foretakets klientkonto i en kredittinstitusjon eller godkjent pengemarkedsfond etter skriftlig samtykke fra kunden. Denne konto kan være samlekonto for midler foretaket oppbevarer på vegne av flere kunder. Dersom kredittinstitusjonen går konkurs, vil kontoen være dekket av reglene om bankenes sikringsfond. For innskudd i kredittinstitusjoner som er medlem av den norske sikringsfondsordningen, vil en samlet kundekonto bli erstattet med et beløp på inntil kroner 2.000.000. Kundens dekningsrett vil i slike tilfeller bli tilsvarende redusert. Dersom innskudd skjer i en kredittinstitusjon som ikke er medlem av den norske sikringsfondsordningen, vil deknningen fremgå av reglene for sikringsordningen i det landet kredittinstitusjonen er medlem. Også i dette tilfellet vil dekningsretten kunne bli redusert.

Kundens finansielle instrumenter, dersom disse er registrert i VPS eller liknende verdipapirregister, vil bli overført til kundens konto i dette register. Dersom det finansielle instrumentet ikke er registrert vil det bli oppbevart i depot hos bank eller annen depositar. Dersom register, bank eller annen depositar går konkurs vil kundens finansielle instrumenter normalt være beskyttet ved separatistrett.

Foretaket påtar seg intet ansvar overfor kunden for de aktiva som er overført til kundekontoer hos tredjepart (herunder samlekontoer), forutsatt at slik tredjepart er valgt i henhold til gjeldende rett og Foretaket ellers har oppfylt alminnelig krav til aktsomhet. Dette vil også gjelde dersom tredjepart blir insolvent eller går konkurs.

Dersom informasjon ikke er gitt på annen måte, vil Foretaket minst en gang årlig sende kunden en oversikt over de aktiva Foretaket oppbevarer på vegne av kunden. Dette gjelder ikke dersom slik informasjonen er inntatt i andre periodiske oversikter. Foretaket kan ikke anvende finansielle instrumenter Foretaket oppbevarer på kundens vegne med mindre annet er uttrykkelig avtalt.

16 Ansvar og ansvarsfritak

Foretaket er ikke ansvarlig for oppfyllelse ved formidling av ordre til utførende verdipapirforetak.

Foretaket er ikke ansvarlig dersom en uegnet eller uhensiktsmessig tjeneste ytes som følge av at kunden har gitt foretaket ufullstendige eller uriktige opplysninger, jf. punkt 4.

Foretaket påtar seg intet ansvar for indirekte skade eller tap som påføres kunden som følge av at kundens avtale(r) med tredjemann helt eller delvis faller bort eller ikke blir riktig oppfylt.

Foretaket eller dets ansatte er for øvrig ikke ansvarlig for kundens tap så lenge Foretaket eller dets ansatte ved rådgivning eller gjennomføring av ordre eller oppdrag har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet. For de tilfeller der Foretaket har benyttet kredittinstitusjoner, verdipapirforetak, oppgjørssentraler, forvaltere eller andre tilsvarende norske eller utenlandske medhjelpere, vil Foretaket eller dets ansatte kun være ansvarlig for disse medhjelperes handlinger eller unnlatelser dersom Foretaket ikke har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet ved utvelgelsen av sine medhjelpere. Dersom medhjelpere som nevnt i forrige punktum er benyttet etter ordre eller krav fra kunden påtar Foretaket seg intet ansvar for feil eller mislighold fra disse.

Foretaket er ikke ansvarlig for skade eller tap som skyldes hindring eller andre forhold utenfor Foretakets kontroll, herunder strømbrudd, feil eller brudd i elektroniske databehandlingssystemer eller telenett mv., brann, vannskade, streik, lovendringer, myndighetenes pålegg eller lignende omstendigheter.

Når handel er utført på et norsk eller utenlandsk utførelsesplass etter ordre eller krav fra kunden, vil Foretaket ikke være ansvarlig for feil eller mislighold begått av denne utførelsesplassen eller eventuell tilknyttet oppgjørssentral. Kunden anses herved innforstått med at den enkelte utførelsesplass eller den enkelte oppgjørssentral kan ha fastsatt egne regler for regulering av sitt ansvar overfor medlemmer av utførelsesplassen eller oppgjørssentralen, kunder mv. med større eller mindre grad av ansvarsfraskrivelse.

Foretaket er ikke ansvarlig for de tilfeller der forsinkelse eller uteblivelse skyldes at penge- eller verdipapiroppjøret er suspendert eller opphørt som følge av forhold utenfor Foretakets kontroll.

Dersom regelverk eller offentlige myndigheter pålegger kunden å være registrert med Legal Entity Identifier (LEI) er det kundens ansvar å anskaffe og opprettholde denne. Kunden skal holde Foretaket skadesløs for eventuelle tap, krav og kostnader som Foretaket blir påført som følge av at plikten til å anskaffe og opprettholde LEI ikke overholdes.

Begrensninger i Foretakets ansvar utover det som er angitt over, kan følge av særskilt avtale med kunden.

17 Tilbakeholdelse av skatter mv.

Ved handel i utlandet kan Foretaket i henhold til lov, forskrift eller skatteavtale være pålagt å holde tilbake beløp tilsvarende ulike former for skatter eller avgifter. Det samme kan gjelde for handel i Norge på vegne av utenlandske kunder.

Der slik tilbakeholdelse skal skje, kan Foretaket foreta en foreløpig beregning av det aktuelle beløp og holde dette beløpet tilbake. Når endelig beregning foreligger fra kompetent myndighet, skal eventuelt for mye tilbakeholdt skatt utbetales kunden så snart som mulig. Det vil være kunden som har plikt til å fremskaffe den nødvendige dokumentasjon for dette og for at dokumentasjonen er korrekt.

18 Avslutning av forretningsforholdet

Handler eller transaksjoner som ligger til oppgjør ved avslutning av forretningsforholdet skal avsluttes og gjennomføres så snart som mulig. Ved avslutning av forretningsforholdet skal Foretaket gjennomføre et sluttoppgjør der Foretaket er berettiget til å motregne i kundens tilgodehavende for Foretakets tilgodehavende herunder for kurtasje, skatter, avgifter, renter mv.

19 Interessekonflikter

Foretaket er forpliktet til å treffe egnede forholdsregler for å unngå at det oppstår interessekonflikter mellom Foretaket og kunder, og kunder i mellom. Foretaket har en særlig plikt til å sørge for at kundens interesser går foran Foretakets interesser og foran interessene til personer med direkte eller indirekte kontroll i Foretaket. Likeledes skal enkelte kunder ikke usaklig tilgodeses på bekostning av andre kunder.

Foretaket har retningslinjer for å håndtere og forebygge interessekonflikter. Retningslinjenes formål er å sikre at virksomhetsområdene i Foretaket operere uavhengig av hverandre slik at kundens interesser ivaretas på en betryggende måte.

Kunden er innforstått med at taushetspliktbestemmelser og interne instruksjoner om begrensning av informasjonsutveksling mellom ulike deler av virksomheten kan medføre at ansatte i Foretaket som har kontakt med kunden kan være forhindret fra å benytte eller ikke kjenner til informasjon som foreligger i Foretaket og som kan være relevant for kundens investeringsbeslutninger. I enkelte tilfeller vil kundens kontaktperson(er) i Foretaket ikke ha anledning til å utøve rådgivning med hensyn til bestemte investeringer. Foretaket kan i slike tilfeller ikke begrunne hvorfor det ikke kan gi råd eller utføre en bestemt ordre.

Foretaket og dets ansatte kan ha egne interesser i relasjon til de handler som foretas av eller på vegne av kunden. Dette kan bl.a. følge av:

1. Egenhandel som ledd i Foretakets alminnelige kapitalforvaltning;
2. Rådgivning for andre kunder; og
3. Ansattes egne posisjoner.

Dersom Foretaket har en særlig interesse ut over den alminnelige inntjening, f.eks. som følge av egne posisjoner av et visst omfang i de finansielle instrumenter rådgivningen gjelder, vil det bli opplyst om denne interesse.

20 Sikkerhetsstillelse

Foretaket er medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond i samsvar med gjeldende lovgivning.

Sikringsfondet skal gi dekning for krav som skyldes dets medlemmers manglende evne til å tilbakebetale penger eller levere tilbake finansielle instrumenter som oppbevares, administreres og forvaltes av medlemmene i forbindelse med utøvelse av investeringstjenester og/eller visse tilleggstjenester. Dekning ytes med inntil kroner 200.000 per kunde.

Sikkerheten dekker ikke krav som stammer fra transaksjoner omfattet av rettskraftig straffedom om hvitvasking av penger eller kunder som har ansvar for eller har dratt fordel av forhold som vedrører Foretaket, når slike forhold har forårsaket Foretakets økonomiske vanskeligheter eller bidratt til en forverring av Foretakets økonomiske situasjon. Sikkerheten dekker heller ikke krav fra finansinstitusjoner, kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper verdipapirforetak, verdipapirfond og andre foretak for kollektiv forvaltning, pensjonskasser og pensjonsfond, samt fra eventuelle konsernselskaper til Foretaket.

21 Tiltak mot hvitvasking av penger

Ved etablering av kundeforhold skal kunden gjennom legitimasjonskontroll mv. dokumentere sin identitet, eiere eller reelle rettighetshavere dersom kunden er en juridisk person, samt angi og dokumentere eventuelle eier-, fullmakts- og representasjonsforhold, slik at Foretaket til enhver tid kan oppfylle sine plikter i henhold til lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering med videre, slik den til enhver tid gjelder.

Kunden er kjent med at Foretaket er eller kan være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkelttransaksjoner. Dette kan skje uten at kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt.

22 Opplysningsplikt overfor myndigheter, klageorgan og andre

Foretaket vil uaktet lovbestemt taushetsplikt gi informasjon om kunden, kundens transaksjoner, innstående på klientkonto og annet til de myndighetsorganer som måtte kreve dette i medhold av gjeldende rett.

Kunden anses å ha samtykket i at opplysninger som er undergitt taushetsplikt også kan gis til dem som måtte kreve dette i medhold av lov, forskrift eller andre regler fastsatt for disse organer. Likeledes anses kunden å ha samtykket i at slike opplysninger kan meddeles Finansklagenemnda der dette er påkrevd for behandlingen av klagesaker.

23 Endringer

Foretaket forbeholder seg rett til å endre Forretningsvilkårene. Vesentlige endringer får virkning fra det tidspunkt de skriftlig er meddelt kunden. Kunden anses å ha akseptert å motta melding om endringer per e-post dersom kunden har oppgitt e-post adresse til Foretaket. Andre endringer trer i kraft fra det tidspunktet de er publisert på Foretakets internettside. Endringer vil ikke ha virkning for ordre, handler, transaksjoner mv. som er inngitt eller gjennomført før tidspunktet for meddelelsen av endringene.

24 Meddelelser, språk og fullmakter

Kundens skriftlige henvendelser til Foretaket skal sendes per e-post, brev eller etter avtale annen elektronisk kommunikasjon direkte til kundens kontaktperson i Foretaket. Hvis kunden ikke vet hvem i Foretaket som er rette vedkommende for henvendelsen må kunden kontakte Foretaket på e-post eller telefon.

Kunden kan i kommunikasjon med Foretaket benytte norsk eller engelsk.

Kunden skal ved etablering av forretningsforholdet meddele Foretaket slike opplysninger som Foretaket etterspør. Eventuelle endringer skal straks meddeles Foretaket skriftlig.

25 Tolkning

I tilfelle motstrid med lovgivning som kan fravikes ved avtale skal Forretningsvilkårene ha forrang.

I tilfelle der det henvises til lovgivning, andre regler eller disse vilkår skal dette forstås slik disse lover, regler og vilkår til enhver tid gjelder.

Vedrørende forholdet mellom Forretningsvilkårene og øvrige avtaler eller vilkår som gjelder mellom Foretaket og kunden, se punkt 2.

26 Behandling av personopplysninger

Foretaket vil behandle personopplysninger som ledd i forretningsforholdet. Formålet med behandlingen er gjennomføring av de avtaler som inngås mellom Foretaket og kunden, administrasjon, fakturering/oppgjør samt markedsføring av investeringsprodukter og -tjenester. Foretaket ved daglig leder er behandlingsansvarlig for personopplysninger. Foretakets personvernerklæring kan finnes på Foretakets hjemmesider.

27 Kundeklager

Kunden kan inngi klage til Foretaket. Det bør klart fremgå at det dreier seg om en klage. Foretakets retningslinjer for behandling av kundeklager er tilgjengelige på Foretakets hjemmeside.

Utenlandske kunder, herunder nordmenn hjemmehørende i utlandet, som kan påberope seg lover eller regler som gir beskyttelse mot rettsforfølgelse fra Foretaket i relasjon til sine forpliktelser overfor Foretaket, fraskriver seg denne rett så langt dette ikke er i direkte strid med de aktuelle lover eller regler.

28 Vernetting - lovvalg – tvisteløsning

Tvister i forholdet mellom kunden og Foretaket, herunder tvister som står i forbindelse med Forretningsvilkårene skal løses etter norsk rett med Oslo tingrett som (ikke-eksklusivt) vernetting. Kunder med utenlandsk vernetting fraskriver seg enhver eventuell rett til å motsette seg at søksmål som har tilknytning til disse forretningsvilkår fremmes for Oslo tingrett. Kunder med vernetting i utlandet kan, uavhengig av overnevnte, saksøkes av Foretaket ved slikt vernetting dersom Foretaket ønsker dette.